

Informace k hospodaření s odpady v obci za rok 2025.

Systém sběru, třídění a odstraňování odpadů na území městyse Machov je v posledních letech vcelku stabilizovaný. Likvidaci komunálního odpadu, produkovaného na území městyse je zajištěna prostřednictvím firmy Marius Pedersen, a.s. (zbytkový komunální odpad, objemný odpad, plasty, sklo, papír, jedlé oleje a tuky), část likvidujeme odvozem na skládku vlastními prostředky (komunální odpad z odloučených míst, z lapáku písku na ČOV a bioodpad).

V obci je zřízeno celkem 10 sběrných míst na tříděný odpad, kde je možné ukládat směsné plasty a nápojové kartony, barevné i bílé sklo a papír a kartony, jedlé tuky a oleje. Celkem je instalováno 45 kontejnerů na tříděný odpad. Kapacita je vcelku dostatečná, pokud nevázne odvoz ze strany firmy Marius Pedersen, a.s. (výpadky byly v zimním období u hůře přístupných lokalit. Pro sběr jedlých tuků a olejů jsou na dvou sběrných místech (pod Hubkovými a za nákupním střediskem) umístěny červené popelnice (lze vhodit pouze v uzavřených kanystrech nebo plastových lahvích). Druhou možností, jak se zbavit přepálených jedlých olejů, je umístění řádně uzavřené plastové láhve na víko vlastní popelnice s komunálním odpadem.

Kromě toho městys Machov zajišťuje prostřednictvím firem Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema sběr nepotřebného elektroodpadu (kontejner na drobný elektroodpad je umístěn také v Bělém). V loňském roce probíhal sběr starého ošacení, látek, hadrů a nepotřebných věcí použitelných k dalšímu použití ve spolupráci s firmou TextilEco (sběrné místo je zřízeno ve skladu nákupního střediska a nově jsou přistaveny dva kontejnery na textil z boku nákupního střediska).

Biologicky rozložitelný odpad z domácností a zahrad je sbírán celoročně - je možné ho odkládat na dvou sběrných místech (u kravína v Machovské Lhotě a u kravína v Nízké Srbské), větve ze zahrad na sběrném místě u ČOV. V období od března do konce listopadu jsou na 5 místech v obci rozmístěny velkoobjemové kontejnery pro sběr bioodpadu.

Povinností obce je zajišťovat také sběr kovového odpadu. Velkoobjemový kontejner, je trvale umístěn u fotbalového hřiště.

Městys Machov nezajišťuje likvidaci stavebního odpadu. Jeho odvoz na řízenou skládku si musí každý občan zajistit sám.

Systém nakládání s komunálními odpady je stanoven obecně závaznou vyhláškou městyse č. 2/2025. Doporučujeme všem občanům se s ní seznámit, je zveřejněna na webových stránkách městyse.

Svoz komunálního odpadu je prováděn pravidelně 1 x za 14 dní - svozovým dnem pro rok 2026 je čtvrtek vždy v lichém týdnu, svoz plastů každý týden ve středu, svoz papíru každý týden v úterý a svoz skla nepravidelně dle naplněnosti kontejnerů. Likvidace nebezpečných odpadů a objemných odpadů je prováděna 2 x ročně mobilními svozy. Ostatní odpady jsou odvázeny vždy dle naplněnosti nádob.

K úhradě provozu odpadového systému městyse je zaveden poplatkový systém (poplatek platí každá osoba hlášená k trvalému pobytu v Machově a majitel rekreačního objektu na území městyse). Výše poplatku byla stanovena obecně závaznou vyhláškou č. 1/2024 pro rok 2025 a činil 900 Kč.

Výše poplatku pro rok 2026 je stanovena obecně závaznou vyhláškou č. 2/2025 a činí 1000 Kč.

Do systému hospodaření s odpady byla také zapojena část podnikatelů (jak fyzických osob podnikajících, tak právnických osob se sídlem či provozovnou na území obce). Výše poplatku zde byla stanovena dohodou dle výše produkovaného odpadu. Podnikatelé tak měli stejnou možnost likvidace komunálního odpadu a tříděného odpadu z nevýrobní činnosti, jako občané. Celkem jich bylo v roce 2025 zapojeno 9.

Množství sebraných komunálních odpadů se v posledních 10 letech nijak výrazně nemění. Výjimku tvoří bioodpad, jehož „produkce“ významně narostla se zavedením systému jeho sběru.

Komunálního odpadu (včetně objemného) bylo v loňském roce sebráno celkem 187 tun, plastů 25,536 tun, skla 25,840 tun, papíru 26,697 tun a jedlých olejů a tuků 0,227 tun - celkem 265,3 tun.

Komunálních a objemných odpadů, to znamená těch, které končí na skládkách, každý z nás vyprodukoval celkem 177 kg. Toto číslo pro nás bude v následujících letech stále klíčové, jelikož se od něj bude odvíjet výše skládkového poplatku pro obec a potažmo i odpadového poplatku pro občana.

Pokud obec uloží na skládku pouze množství do stanoveného limitu pro daný rok (pro rok 2025 byl tento limit 160 kg komunálního odpadu na osobu a rok; pro rok 2026 – 150 Kg/osobu/rok a v roce 2030 to bude už jen 120 kg/osobu/rok), je jí poskytnuta sleva na poplatku za uložení na skládku.

V roce 2025 byl poplatek do limitu 500 Kč/t, poplatek za uložení komunálního odpadu na skládku, který je již nad limit činil pro rok 2025 částku 1 500 Kč/t a pro rok 2026 se jedná již o částku 1 600 Kč/t.

Dále bylo na území obce sebráno zhruba 312 t bioodpadů, 60,006 t kovů, v rámci zpětného odběru bylo sebráno 7,376 t vysloužilých elektrospotřebičů a 3,4971 t textilního odpadu.

Náklady na zajištění odpadového systému v obci činily v loňském roce 1 588 288 Kč – z toho největší položku činí likvidace směsného komunálního odpadu včetně objemného – 926 120,14 Kč, sběr a likvidace tříděného odpadu nás přišel na 562 950,08 Kč. Náklady se každým rokem zvyšují.

Do výše uvedených nákladů nejsou zahrnuty výdaje na likvidaci bioodpadů, odpadů z ČOV, výsyp košů, obsluhu a úklid sběrných míst, likvidace vznikajících skládek, které z větší části městys zajišťuje vlastní technikou a pracovníky, a tyto náklady se pohybují ve výši cca 200.000 Kč.

Celkové příjmy obce v odpadovém hospodářství v roce 2025 činily 1 529 316,87 Kč, z toho na poplatcích od občanů a podnikatelů se vybralo celkem 989 095 Kč.

Část nákladů je kompenzována příjmy od společnosti EKO-KOM, která zastupuje výrobce obalů, kteří na jejich likvidaci přispívají a prostřednictvím EKO-KOMu jsou náklady na třídění odpadů (dle množství vytríděných odpadů) kompenzovány obcím. Celkem jsme na odměnách od EKO-KOMu v loňském roce získali 520 121,54 Kč. Další finanční prostředky poskytují firmy, které zabývají likvidací elektroodpadů – Elektrowin, Ekolamp, Rema a Nevajgluj – od nich obec získala v rámci motivačních programů 20 072,33 Kč.

Podle nového zákona o odpadech musí obce zajistit dodržení stanovených hodnot třídění, tzn., aby odděleně soustředěvané složky komunálního odpadu, určené k recyklaci (plasty, sklo, papír, kovy, bioodpad) tvořily alespoň 60% z celkového množství komunálního odpadu. Tento podíl se bude v následujících letech zvyšovat. V roce 2025 jsme dosáhli 29%. Nedodržení tohoto ustanovení může být sankcionováno.

Jelikož se nám tyto limity nedaří plnit, musela obec přistoupit k zvýšení poplatku za provoz odpadového systému na rok 2026 a to se dotkne každého z nás.

Základním předpokladem pro naplnění cílů dle nové odpadové legislativy, je pro obec zajištění dostatečných kapacit pro odkládání využitelných odpadů, podpora třídění a předcházení vzniku odpadů, zvýšení informovanosti občanů a vzdělávání dětí.

Pro letošní rok je tedy hlavní cíl snížit množství komunálního odpadu ukládaného na skládku pod hodnotu 150 kg na občana. Bez důslednějšího třídění to ale nepůjde a zapojit se bude muset každý z nás.

Kateřina Šplíchalová, DiS.